

Osnovna šola Hudinja Celje

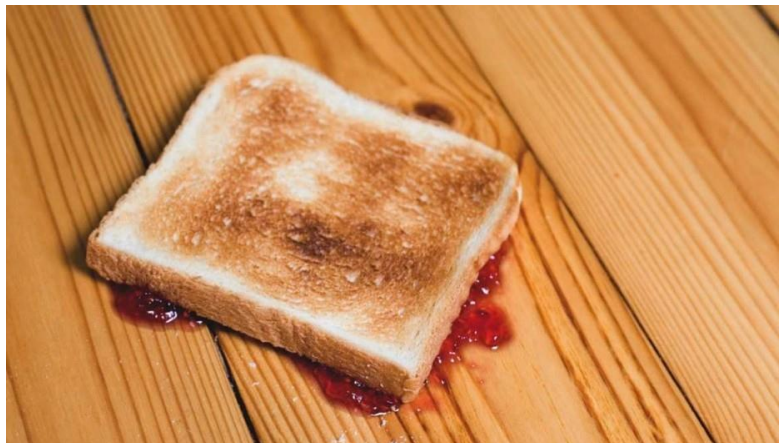
Mariborska cesta 125, Celje

MURPHYJEV ZAKON

Raziskovalna naloga

Področje: psihologija in pedagogika

Avtorji:

Gal Julij Čoper, 8. b

Luka Krajnc, 8. b

Luka Zupanc, 8. b

Mentorica:

Nika Cvirn, prof. ang.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2022

Osnovna šola Hudinja Celje

Mariborska cesta 125, Celje

MURPHYJEV ZAKON

Raziskovalna naloga

Področje: psihologija in pedagogika

Avtorja:

Gal Julij Čoper, 7. b

Luka Krajnc, 7. b

Luka Zupanc, 7. b

Mentorica:

Nika Cvirn, prof. ang.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2022

Zahvala

Zahvaljujemo se naši mentorici za vso pomoč in usmerjanje pri nastajanju naše raziskovalne naloge.

KAZALO

1. Povzetek	7
2. Uvod	8
2. 1 Cilji naloge	9
2. 2 Hipoteze	9
2. 3 Metode dela	9
3. Teoretična izhodišča	10
3. 1 Murphyjevi zakoni	10
3. 2 Edward Aloysius Murphy	10
3. 3 Primeri Murphyjevih zakonov	11
3. 4 Pesimizem, optimizem in realizem	12
3. 5 Vraževerje	14
4. Osrednji del	14
4.1 Rezultati raziskave	14
4.1.1 Spol anketirancev	14
4.1.2 Ali veš, kaj je Murphyjev zakon?.....	16
4.1.3 Ali verjameš v Murphyjev zakon?	17
4.1.4 Ali se ti je kaj od naštetega že zgodilo?	19
4.1.5 Ali zase meniš, da si pesimist, optimist ali realist?	21
4.1.6 Ali si vraževeren?	23
4. 1. 7 V katere vraže verjameš?	25
5. Diskusija	27
6. Zaključek.....	28
7. Priloga.....	29
8. Viri	31
8. 1 Knjižni viri	31

8. 2 Internetni viri.....	31
8. 3 Viri slik.....	31

KAZALO SLIK, TABEL IN GRAFOV

SLIKE

Slika 1.....	12
--------------	----

TABELE

Tabela 1.....	14
Tabela 2.....	15
Tabela 3.....	16
Tabela 4.....	17
Tabela 5.....	18
Tabela 6.....	19
Tabela 7.....	21
Tabela 8.....	22
Tabela 9.....	23
Tabela 10.....	23
Tabela 11.....	25

GRAFI

Graf 1.....	14
Graf 2.....	15
Graf 3.....	16
Graf 4.....	17
Graf 5.....	18

Graf 6.....20

Graf 7.....21

Graf 8.....22

Graf 9.....23

Graf 10.....24

Graf 11.....26

1. Povzetek

V naši raziskovalni nalogi smo želeli ugotoviti, koliko učencev na predmetni stopnji ve, kaj je Murphyjev zakon, koliko učencev vanj verjame in ali se jim je že zgodil. Ker smo menili, da gre pri Murphyjevem zakonu za pesimizem ali pa neke vrste vraževerje, nas je zanimalo tudi, kako učenci vidijo sebe. Ali so optimisti, pesimisti, realisti ali vraževerni ter ali obstaja povezava med njihovim pogledom na svet in Murphyjevim zakonom. Pri tistih, ki so se označili za vraževerne, nas je zanimalo še, v katere vraže verjamejo.

Prišli smo do zanimivih podatkov. Večina učencev predmetne stopnje ni poznala izraza »Murphyjev zakon«. Potem ko so prebrali definicijo Murphyjevega zakona, so se morali odločiti, če vanj verjamejo. Manj kot polovica anketirancev vanj verjame, med njimi pa je nekoliko več fantov kot deklet. Učencem se je najpogosteje zgodilo, da jim je kruh padel na namazano stran, o čemer govori eden od Murphyjevih zakonov.

Učenci so se v oceni svojega pogleda na svet večinoma označili za realiste. Tudi med tistimi, ki verjamejo v Murphyjev zakon, so realisti prevladovali. Približno četrtna učencev se je označila za vraževerne in med njimi je le peščica takih, ki hkrati verjamejo tudi v Murphyjev zakon.

2. Uvod

Zagotovo se je vaši družini že kdaj zgodilo, da ste med vožnjo naleteli na rdečo luč na vsakem semaforju. Ali pa se je ulilo, ravno ko ste oprali avto ali pomili okna vašega doma. Šli ste v trgovino in se postavili v vrsto, a sosednja vrsta se je premikala mnogo hitreje kot vaša. Morda ste kdaj pri pouku pomislili: »Prosim, naj ne bom vprašan!« Učitelj pa je poklical ravno vas. Takšne »nesrečne« dogodke poznamo pod imenom Murphyjevi zakoni. In zakaj smo se odločili napisati raziskovalno nalogo ravno na to temo?

Ko smo izbirali temo za našo raziskovalno nalogo, sta bila za malico pašteta in kruh. Kot vsakič, ko imamo kakšen namaz, se je zgodilo isto. Našemu sošolcu je, ravno ko si je namazal pašteto na kruh, ta padel na tla. Padel je na namazano stran. Med čiščenjem ostankov paštete s tal se nam je utrnila ideja, da bi dogodek izkoristili za izdelavo raziskovalne naloge.

Bili smo prepričani, da se podobne stvari dogajajo tudi ostalim učencem na šoli. Zanimalo nas je, če sploh vedo, da za takšne dogodke obstaja poimenovanje »Murphyjev zakon«. Ker pravijo, da negativne misli privlačijo negativne dogodke, smo želeli ugotoviti tudi, če je Murphyjev zakon povezan s pesimizmom ali pa gre morda za vraževerje.

2.1 Cilji naloge

Z raziskovalno nalogo smo želeli ugotoviti:

- koliko učencev predmetne stopnje ve, kaj je Murphyjev zakon
- ali vanj verjamejo
- ali v Murphyjev zakon verjame več deklet ali več fantov
- katere Murphyjeve zakone so že izkusili na lastni koži
- ali učenci zase menijo, da so optimisti, pesimisti ali realisti
- ali učenci, ki so nagnjeni k pesimizmu, v večji meri verjamejo v Murphyjev zakon kot ostali
- koliko učencev je vraževernih
- ali vraževerni učenci verjamejo v Murphyjev zakon bolj pogosto kot ostali
- v katere vraže verjamejo učenci.

2.2 Hipoteze

Postavili smo naslednje hipoteze:

1. Večina učencev predmetne stopnje ne ve, kaj je Murphyjev zakon.
2. V Murphyjev zakon verjame več deklet kot fantov.
3. Več kot 70 % anketirancem se je kateri od Murphyjevih zakonov že zgodil.
4. Več ko polovica učencev, ki verjamejo v Murphyjev zakon, je pesimistov.
5. Več kot polovica učencev, ki verjamejo v Murphyjev zakon, je vraževernih.

2.3 Metode dela

Pri izdelavi raziskovalne naloge smo najprej poiskali ustrezno literaturo. Podatke smo našli na internetu ter v knjigah. Podatke za praktični del naloge smo pridobili s pomočjo anketnega vprašalnika, ki smo ga razdelili učencem predmetne stopnje. Anketo je rešilo 180 učencev, od tega 86 žensk in 94 moških. Razporeditev po razredih pa je bila: 46 učencev 9. razreda, 48 učencev 8. razreda, 42 učencev 7. razreda ter 44 učencev 6. razreda.

3. Teoretična izhodišča

3.1 Murphyjevi zakoni

Murphyjevi zakoni so izreki, ki v mnogih različicah krožijo po svetu. Gre za prepričanje, da je svet naravnan proti vam. Temeljijo na predpostavki: »Če lahko gre kaj narobe, bo narobe tudi šlo.« Izrekel jo je ameriški inženir Edward Aloysius Murphy ob težavah pri preizkušanju raketnih sistemov leta 1947.¹ Preizkušanje je potekalo tako, da so prostovoljce pripeli na sani na raketni pogon in opazovali njihovo stanje, ko so sani sunkovito zaustavili. Meritve so izvajali s šestnajstimi senzorji, ki so jih pritrdili na ogrodje sani. Nekega dne se je zgodilo, da pri enem izmed poskusov, s sani niso uspeli dobiti nobenega podatka. Murphy je sani pregledal in ugotovil, da so tehniki pred eksperimentom vseh šestnajst senzorjev pritrdili napačno. Njegovo razburjenje ob tem dogodku je privedlo do prvega Murphyjevega zakona.

Murphyjevih zakonov se je nabralo za celo knjigo. Za vsak poklic ali opravilo bi lahko našli vsaj enega. Kljub temu da mnogo ljudi verjame v veljavnost Murphyjevih zakonov, jih znanstveniki zavračajo. Menijo, da so ti »zakoni« posledica našega selektivnega spomina, ki poskrbi, da si bolje zapomnimo slabe stvari.

V neki angleški televizijski oddaji so poskušali dokazati, da gre pri Murphyjevih zakonih za čisto naključje. Voditelj je 300-krat vrgel kruh namazan z marmelado v zrak in opazoval, kolikokrat bo pristal na strani namazani z marmelado. Rezultat je bil tak, kot bi pričakovali za naključne dogodke, torej približno v polovici primerov je kruh pristal na namazani strani. Glede na rezultat bi lahko sklepali, da gre res le za naključja, a ta poskus je imel eno pomanjkljivost. Kruha ponavadi doma ne mečemo v zrak, ampak nam po nesreči pade z roba mize ali iz rok, zato bi moral eksperiment simulirati take dogodke.²

3.2 Edward Aloysius Murphy

Edward Aloysius Murphy Jr. (1918-1990) je bil ameriški vesoljski inženir, ki je delal na področju varnostnih sistemov. Najbolj znan je po Murphyjevem zakonu, ki pravi: »Če lahko gre kaj narobe, bo narobe tudi šlo«. Murphy se je rodil 11. januarja 1918 v Panamski coni. Bil je najstarejši od petih otrok. Po končani srednji šoli je odšel na vojaško akademijo West Point, kjer je diplomiral leta 1940. Vstopil je v vojsko ter opravil usposabljanje za pilote. Med drugo svetovno vojno je sodeloval v vojni za Tihi ocean, služil je tudi v Indiji, na Kitajskem in v Mjanmaru. Leta 1952 je Murphy izstopil iz letalskih sil Združenih držav Amerike. Vrnil se je v Kalifornijo in se začel ukvarjati z oblikovanjem pilotskih kabin za vrsto zasebnih izvajalcev. Delal je pri sistemih za pobeg posadke za nekatera najbolj znana eksperimentalna letala 20. stoletja. V šestdesetih letih

¹ Povzeto po https://sl.wikipedia.org/wiki/Murphyjevi_zakoni, dostop 12. 10. 2021

² Povzeto po http://sabotin.ung.si/~arcon/fizikawww/gradivo/zanimivosti/2zakon_TDzan-murphy.pdf, dostop 12. 10. 2021

prejšnjega stoletja je delal na področju varnostnih sistemov za projekt Apollo, pred koncem svoje kariere pa se je ukvarjal z varnostjo pilotov in z računalniškimi operacijskimi sistemi v helikopterju Apache.³

3. 3 Primeri Murphyjevih zakonov

Kot smo že omenili, se je Murphyjevih zakonov nabralo za celo knjigo. Zbral jih je Arthur Bloch. Ker jih je preveč, da bi v naši raziskovalni nalogi predstavili vse, smo izbrali 20 takšnih, ki so se nam zdeli najbolj resnični oziroma zabavni.

1. Kar gre lahko narobe, bo narobe tudi šlo.
2. Vse gre narobe hkrati.
3. Če lahko gre narobe več stvari, bo šla narobe tista, ki bo povzročila največ škode.
4. Nič ni tako lahko, kakor se zdi.
5. Nič ni tako slabo, da ne bi moglo biti še slabše.
6. Kruh vedno pade na namazano stran.
7. Verjetnost, da bo kruh padel na namazano stran, je premo sorazmerna s ceno preproge.
8. Če stojiš v eni vrsti, se druga vedno premika hitreje.
9. Tisti, ki smrči, vedno prvi zaspi.
10. Vijak, ki pade na tla, se bo odkotalil v najtežje dostopen kot.
11. Priložnosti se vedno pojavijo v najslabšem trenutku.
12. Če so vam čevlji prav, so grdi.
13. Če ti je v trgovini nekaj všeč, nimajo tvoje številke.
14. Če ti je nekaj všeč in imajo tvojo številko, ti ne pristoji.
15. Če ti je nekaj všeč in ti pristoji, nimaš dovolj denarja.
16. Zobobol se vedno začne v soboto zvečer.
17. Ko pokažeš serviserju pokvarjen aparat, začne delovati brezhibno.
18. Če se nekaj zdi tako dobro, da ne more biti res, verjetno zares ni.
19. Če nekaj razložiš tako preprosto, da vsi razumejo, se bo našel nekdo, ki ne bo razumel.
20. Če ima prevozno sredstvo, s katerim se pelješ zamudo, bo tisto na katerega želiš prestopiti, točno.

³ Povzeto po https://en.wikipedia.org/wiki/Edward_A._Murphy_Jr., dostop 30. 11. 2021

3. 4 Pesimizem, optimizem in realizem

SSKJ definira pesimizem kot mnenje oziroma prepričanje, da v življenju prevladuje slabo, zlo nad dobrim. Jezikovni portal Fran pa pravi, da pesimistična oseba vidi vse slabo oziroma slabše kot je v resnici in pričakuje najslabše tudi v prihodnosti. Gre za občutek brezupa. Ta oseba vidi kozarec na pol prazen.

Optimizem je mnenje oziroma prepričanje, da v življenju prevladuje dobro nad slabim. Optimistična oseba vidi vse dobro oziroma bolje, kot je, in o prihodnosti razmišlja pozitivno, je potrpežljiva, vztrajna in strpna, polna novih zamisli in načrtov. Optimističen pogled na življenje je odvisen od sposobnosti samoobvladovanja, zlasti potrpežljivosti v stiski in odnosa do neugodja. Za optimistične ljudi pravimo, da vidijo kozarec na pol poln. Optimizem je najboljša preventiva pred psihosomatskimi motnjami, depresijo, izgorelostjo pa tudi pred nevoščljivostjo, sovražnostjo, pohlepom in nestrpnostjo. (Ščuka 2007:362)

SLIKA 1: NA POL PRAZEN IN NA POL POLN KOZAREC⁴

Realizem je lastnost neke osebe, ki vidi vse realno oziroma v takšnem stanju, kot je. Realist pri mišljenju in ravnanju priznava, upošteva dejstva ter uresničljive možnosti. Ne upa, da se bo zgodilo nekaj več, kot je možno oziroma več, kot kar se bo po vsej verjetnosti zgodilo.⁵ Za realista lahko rečemo, da vidi kozarec hkrati na pol poln in na pol prazen.

⁴ <http://positivepsychology.org.uk/optimism-pessimism-theory/>, dostop 2. 3. 2022

⁵ <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/realist>, dostop 2. 3. 2022

3. 4 Vraževerje

SSKJ definira vraževerje kot verovanje, da lahko stvari ali dejanja na razumsko nedoumljiv način vplivajo na usodo ali življenje nekoga.

Vraževerje oziroma praznoverje izhaja iz navad naših prednikov in sega v prazgodovino. Takrat je bilo praznoverje sestavina vsakdanjega življenja in kulture. Nastalo je iz želje po razlagi življenja in naravnih pojavov, ki jih človek ni mogel razumeti in je bil ob njih nemočen. (Ovsec 2001:31) Ljudje so se zatekali k vražam pri napovedovanju vremena, letine, ko si niso znali razložiti kakšnega naravnega ali drugega pojava ipd. Tako so na primer verjeli, da se nekatere želje človeku izpolnijo, če nosi narobe obrnjeno srajco.⁶ Iz vraž se lahko naučimo zelo veliko o življenju naših prednikov. Nekoč je bilo vse, kar danes označujemo za praznoverje, vera. Ko so v preteklosti manj razvita ljudstva naletela na propadajoče velike civilizacije, so obdržala nekaj njihovega »mitičnega in simbolnega materiala«. Tega so dodali svojim verovanjem in ga ustrezno prilagodili. Pogosto so se tako nekdanje resnice tako popačile in spremenile, da so izgubile nekdanjo vrednost. Spomin nanje pa je živel v človeški podzavesti kot praznoverje in vraža. (Ovsec 2001:32)

Vraževerje je še vedno močno zasidrano v naši zavesti in podzavesti. Nekatere vraže so del ljudskega izročila, zakoreninjenih navad, človeške nemoči, strahu, pomanjkanja samozavesti, želje po tolažbi, pomiritvi pa tudi opažanja, da se na svetu dogajajo nepojasnjene stvari, ki jih znanost ne more razložiti. Pogosto so vraže nadomestek nevarnih za religijo. (Ovsec 2001:33)

Seznam vraž je zelo obširen. Ljudje verjamejo, da jim določeni predmeti ali obeski prinašajo srečo, da številka 13 prinaša nesrečo, da pikapolonica in štiriperesna deteljica prineseta srečo, da moramo potrkati na les, če si česa želimo ali če nekaj že imamo in bi to radi obdržali in podobno.

Čeprav je znanost v marsičem izboljšala človekovo življenje, je hkrati okrepila občutek nelagodja in negotovosti. Bolj kot se tehnika razvija, manj ji zaupamo, hkrati pa verjamemo, da je vzporedno z njo še nekaj drugega, večjega in globljega. Človeka že od nekdaj zelo privlači skrivnostno, npr. vile, palčki, bermudski trikotnik, pošast iz jezera Loch Ness. To so psihološka dejstva. Psihologi pa ugotavljajo, da ni pravila, kakšen tip človeka naj bi bil nagnjen k vraževerju. Tudi predpostavka, da so ženske bolj čustvene, občutljive, intuitivne, manj racionalne ter zato bolj nagnjene k vraževerju, ne drži. (Ovsec 2001:251)

⁶ Povzeto po <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201004574.pdf>, dostop 3. 3. 2022

4. Osrednji del

4.1 Rezultati raziskave

Anketo smo sestavili s pomočjo naše mentorice. Najprej smo razmišljali o spletni anketi. A ker je učence zelo težko pripraviti, da bi doma reševali nekaj, kar ni nujno za pouk, smo se na koncu raje odločili za tiskano anketo. Pri razdeljevanju ankete nam je pomagala naša mentorica, ki se je dogovorila z nekaterimi učitelji, da so pri svojih urah učencem dovolili reševati anketo. Anketo je rešilo 180 učencev predmetne stopnje.

4.1.1 Spol anketirancev

Tabela 1 prikazuje spol anketirancev.

Ženske	Moški
86	94

Graf 1 prikazuje spol anketirancev v odstotkih.

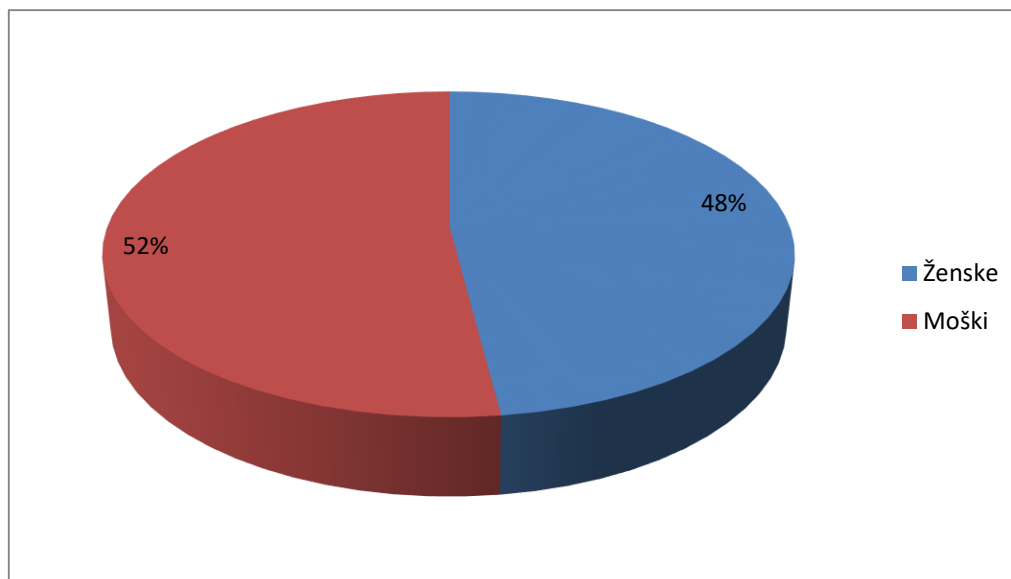
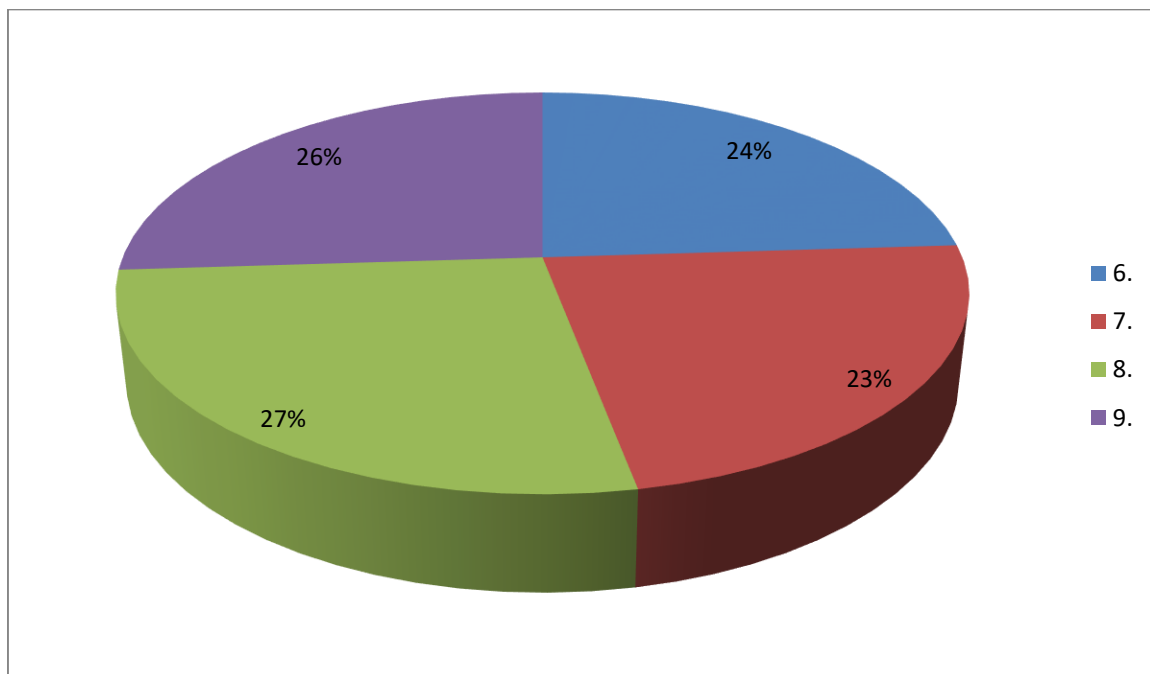

Tabela 2 prikazuje število anketirancev glede na razred.

Razred	Število anketirancev
6.	44
7.	42
8.	48
9.	46

Graf 2 prikazuje odstotek anketirancev glede na razred.

Rezultati:

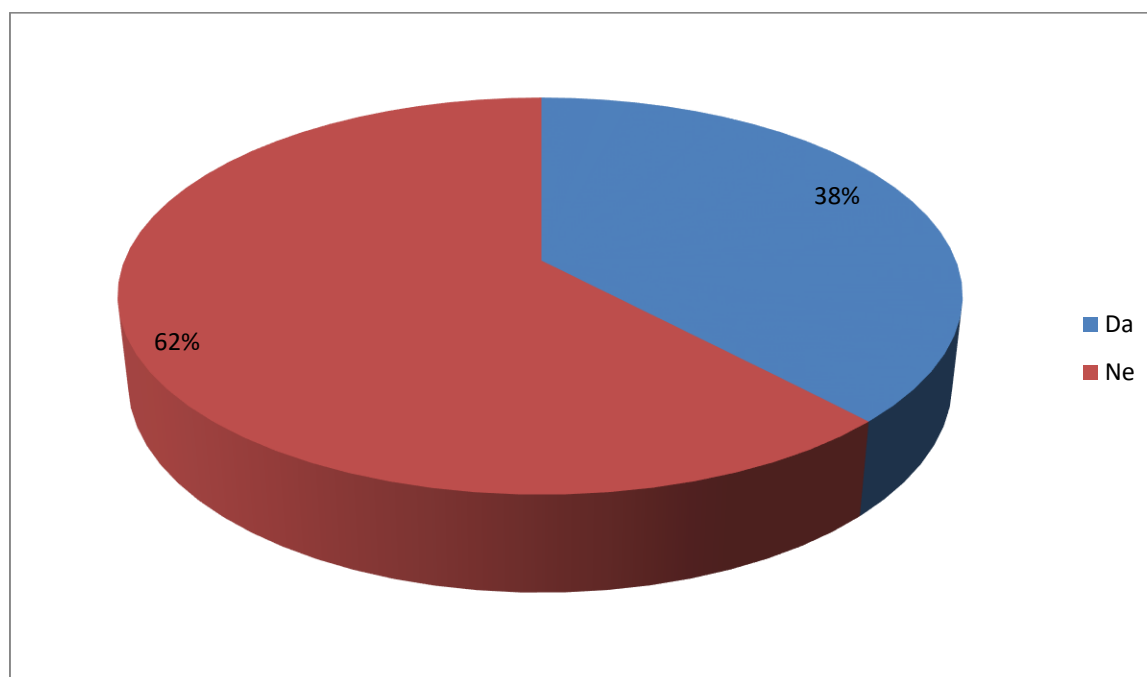
Kot lahko vidimo, so bili anketiranci enakomerno zastopani po spolu (48 % žensk in 52 % moških). Prav tako ni večjih odstopanj po razredih. V vsakem razredu pa je bilo nekaj učencev odsotnih zaradi karanten, bolezni in drugih razlogov.

4.1.2 Ali veš, kaj je Murphyjev zakon?

Tabela 3 prikazuje, koliko učencev ve, kaj je Murphyjev zakon.

Možni odgovori	Število anketirancev
Da	68
Ne	112

Graf 3 prikazuje odstotek učencev, ki vedo, kaj je Murphyjev zakon.

Rezultati:

Kar 62 % učencev predmetne stopnje ne ve, kaj je Murphyjev zakon. To se sklada z našo prvo hipotezo, ki se glasi: »Večina učencev predmetne stopnje ne ve, kaj je Murphyjev zakon.«

4.1.3 Ali verjameš v Murphyjev zakon?

Preden so učenci odgovorili na to vprašanje, so morali prebrati kratko definicijo Murphyjevega zakona: »Kar lahko gre narobe, bo narobe tudi šlo.« Vprašanje bi bilo sicer smiselno le za tiste, ki vedo, kaj Murphyjev zakon je.

Tabela 4 prikazuje število učencev, ki verjamejo v Murphyjev zakon.

Možni odgovori	Število anketirancev
Da	77
Ne	103

Graf 4 prikazuje odstotek učencev, ki verjamejo v Murphyjev zakon.

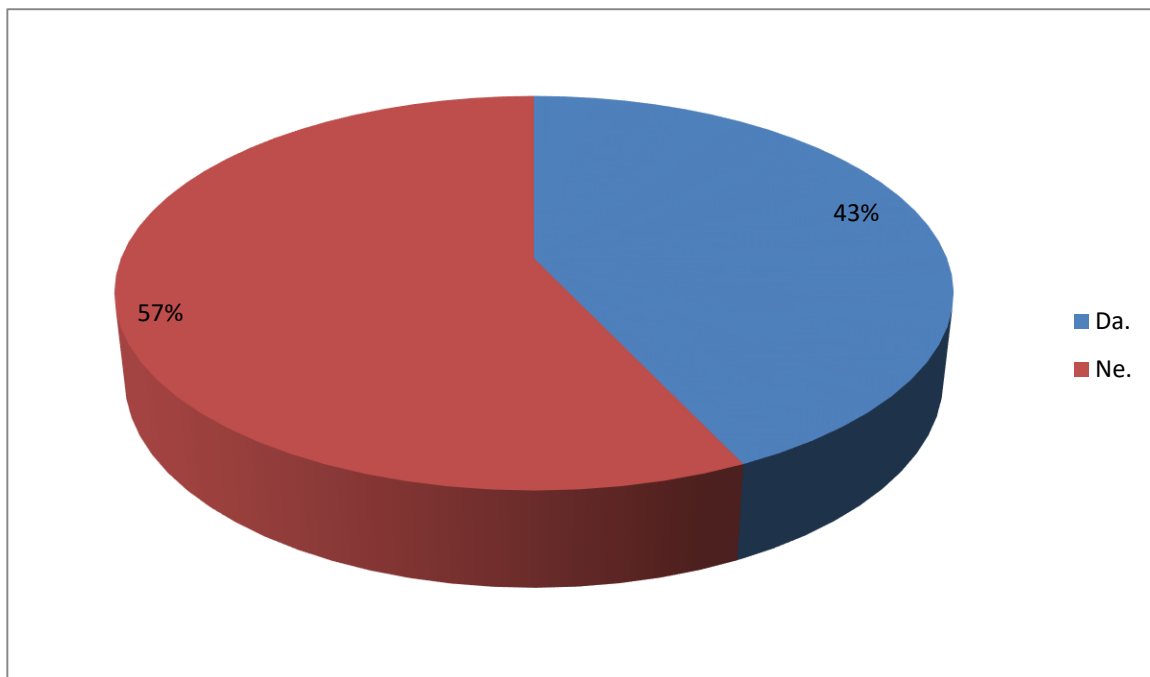
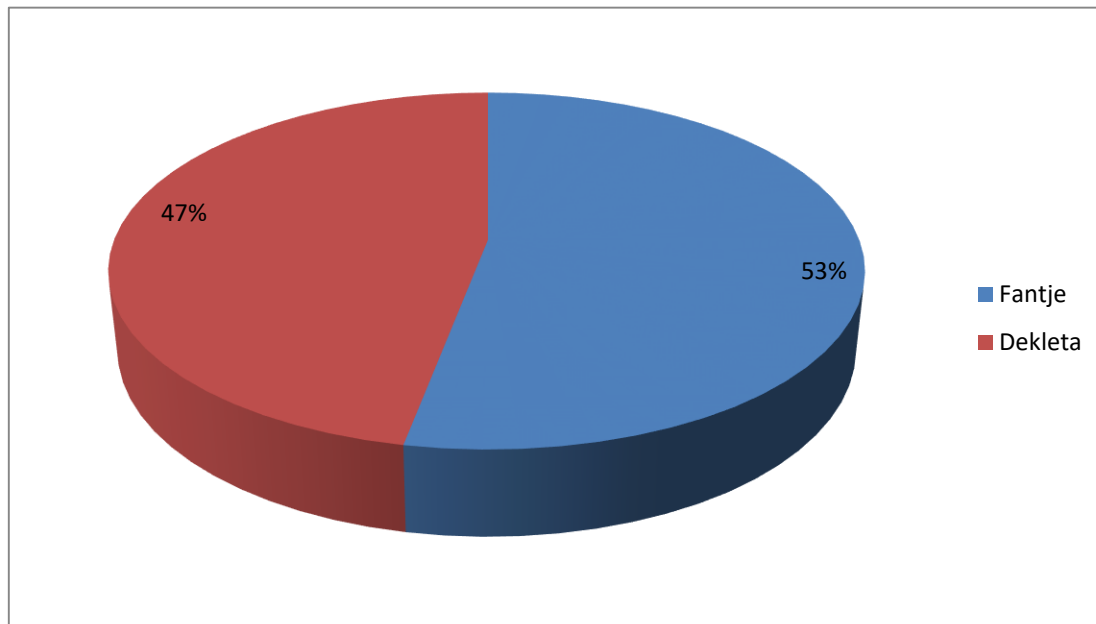

Tabela 5 prikazuje, število fantov in deklet, ki verjamejo v Murphyjev zakon.

Možni odgovori	Število deklet	Število fantov
Da	38	42
Ne	48	52

Graf 5 prikazuje odstotek deklet in fantov, ki verjamejo v Murphyjev zakon.

Rezultati:

Iz grafa 4 lahko vidimo, da je nekoliko več tistih, ki v Murphyjev zakon ne verjamejo. Graf 5 pa kaže, da v Murphyjev zakon verjame nekoliko več fantov kot deklet. Če upoštevamo dejstvo, da je bilo tudi med anketiranci manj deklet kot fantov (86 deklet in 94 fantov), je odstotek po spolu skoraj izenačen. Od 86 deklet jih 38 verjame v Murphyjev zakon (44 %) in od 94 fantov jih 42 verjame v Murphyjev zakon (45 %). A še vedno so fantje v rahli prednosti. Naša druga hipoteza se je tako izkazala za napačno, saj smo sklepali, da dekleta v večji meri verjamejo v Murphyjev zakon kot fantje.

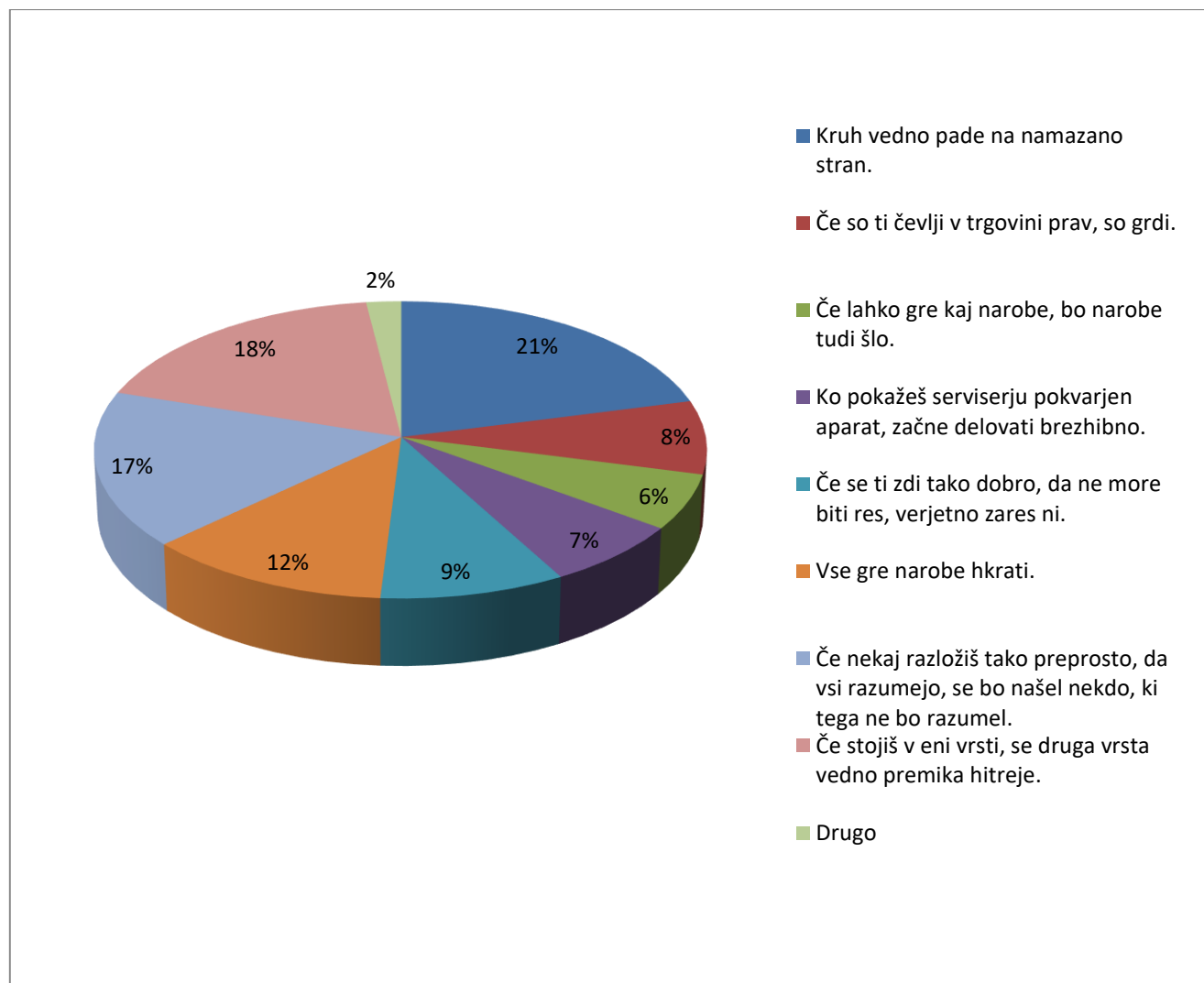
4.1.4 Ali se ti je kaj od naštetega že zgodilo?

Anketiranci so pri tem vprašanju lahko izbrali več odgovorov.

Tabela 6 prikazuje Murphyjeve zakone, ki so jih anketiranci že izkusili na lastni koži.

Možni odgovori	Število odgovorov
Kruh vedno pade na namazano stran.	118
Če so ti čevlji v trgovini prav, so grdi.	46
Če lahko gre kaj narobe, bo narobe tudi šlo.	36
Ko pokažeš serviserju pokvarjen aparat, začne delovati brezhibno.	39
Če se ti zdi tako dobro, da ne more biti res, verjetno zares ni.	55
Vse gre narobe hkrati.	69
Če nekaj razložiš tako preprosto, da vsi razumejo, se bo našel nekdo, ki ne bo razumel.	102
Če stojiš v eni vrsti, se druga vrsta vedno premika hitreje.	104
Drugo	10

Graf 6 prikazuje, kako pogosto je bil nek odgovor izbran v odstotkih.

Rezultati:

Najpogosteje se je učencem zgodilo, da jim je kruh padel na namazano stran. Mnogim se je že zgodilo, da so stali v eni vrsti in se je druga vrsta premikala hitreje. Tretji najpogosteje izbran odgovor pa je bil, da če nekaj razložiš tako preprosto, da vsi razumejo, se bo našel nekdo, ki ne bo razumel. Morda so imeli pri tem odgovoru v mislih tudi dogajanje pri pouku. Pri možnosti drugo so učenci zapisali naslednje odgovore: »Nič od tega se mi še ni zgodilo.« »Kadar smo na mejnem prehodu, se ostale vrste premikajo hitreje kot naša.« »Ko nečesa ne najdem in prosim mamo, da mi pomaga iskati, bo ona tisto stvar našla takoj.« »Ko dobim obvestilo na telefonu, da imam še nekaj odstotkov baterije, mi telefon takoj ugasne.« »Ne spomnim se, a verjetno se mi je zgodilo še kaj.« Dva učenca sta zapisala nesmiselna odgovora (»Ljudje, ki mislijo, da je korona laž« in »Igral sem na srečo.«) iz česar lahko sklepamo, da kljub zapisani razlagi ne razumeta, kaj Murphyjev zakon sploh je. Le 4 učenci so zapisali, da se jim nič od tega še ni zgodilo. Če prištejemo še 2 nesmiselna

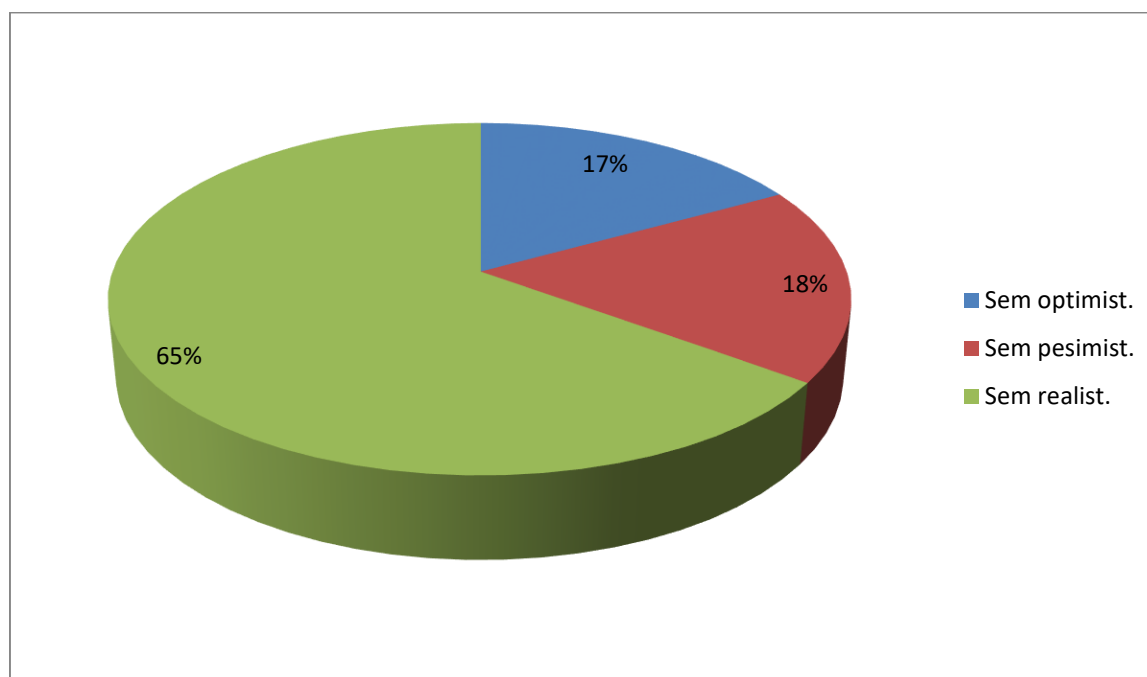
odgovora, je kar 174 od 180 anketirancev že izkusilo katerega od Murphyjevih zakonov. Naša hipoteza je bila, da se je več kot 70 % anketirancev že zgodil kateri od Murphyjevih zakonov. Vidimo lahko, da je bilo takih anketirancev kar 97 %. Naša hipoteza je s tem potrjena.

4.1.5 Ali zase meniš, da si optimist, pesimist ali realist?

Tabela 7 prikazuje, kako anketiranci ocenjujejo sebe oziroma svoj pogled na svet.

Možni odgovori	Število anketirancev
Sem optimist.	30
Sem pesimist.	32
Sem realist.	118

Graf 7 prikazuje, kako anketiranci ocenjujejo sebe oziroma svoj pogled na svet v odstotkih.

Rezultati:

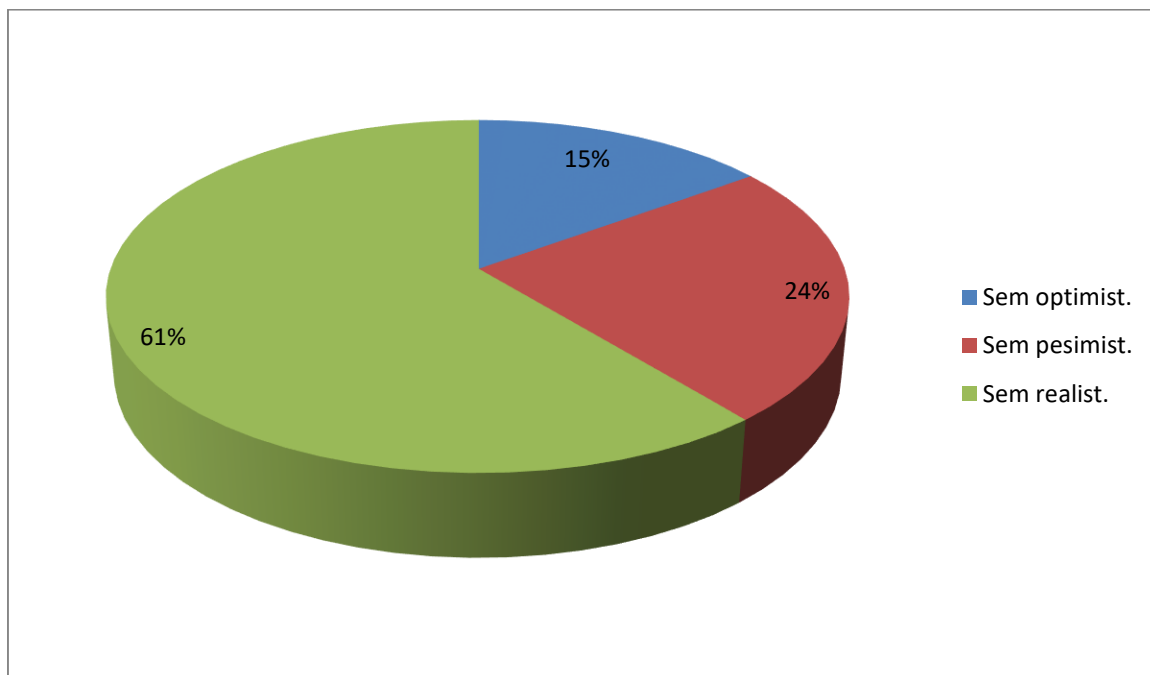
Večina anketirancev zase meni, da so realisti. Za optimizem in pesimizem pa so se odločali skoraj v enaki meri.

Zanimalo nas je tudi, koliko pesimistov, realistov in optimistov je med tistimi učenci, ki verjamejo v Murphyjev zakon.

Tabela 8 prikazuje, kakšen pogled na svet imajo tisti, ki verjamejo v Murphyjev zakon.

Možni odgovori	Število anketirancev
Sem optimist.	12
Sem pesimist.	19
Sem realist.	49

Graf 8 v odstotkih prikazuje, kakšen pogled na svet imajo tisti, ki verjamejo v Murphyjev zakon.

Rezultati:

Murphyjev zakon pravi: »Kar lahko gre narobe, bo narobe tudi šlo.« To se nam je zdela precej pesimistično naravnana trditev. Zato smo sklepali, da obstaja povezava med Murphyjevim zakonom ter pesimizmom. Postavili smo hipotezo, da je več kot polovica učencev, ki v Murphyjev zakon verjamejo, pesimistično naravnanih. A rezultati ankete so pokazali drugačno sliko. Kar 61 % tistih, ki verjamejo v Murphyjev zakon, zase menijo, da so realisti. Pesimizem je bil s 24 % šele na drugem mestu.

4.1.6 Ali si vraževeren?

Tabela 9 prikazuje, koliko anketirancev zase meni, da so vraževerni.

Možni odgovori	Število anketirancev
Da	42
Ne	138

Graf 9 prikazuje, koliko odstotkov anketirancev zase meni, da so vraževerni.

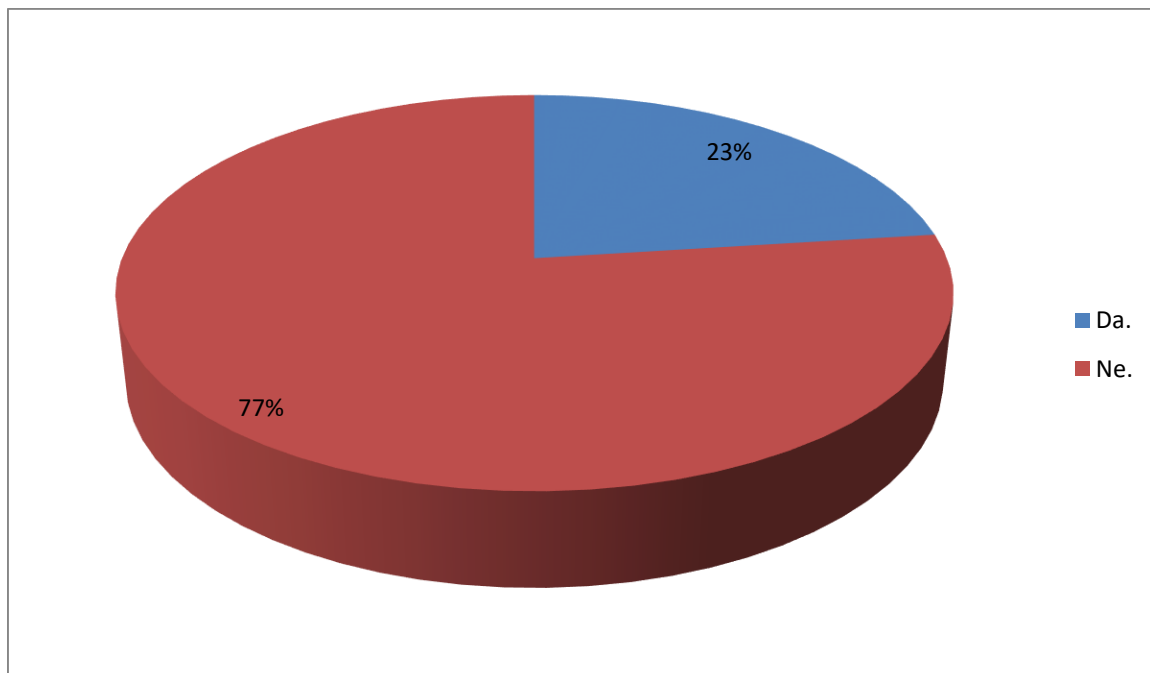
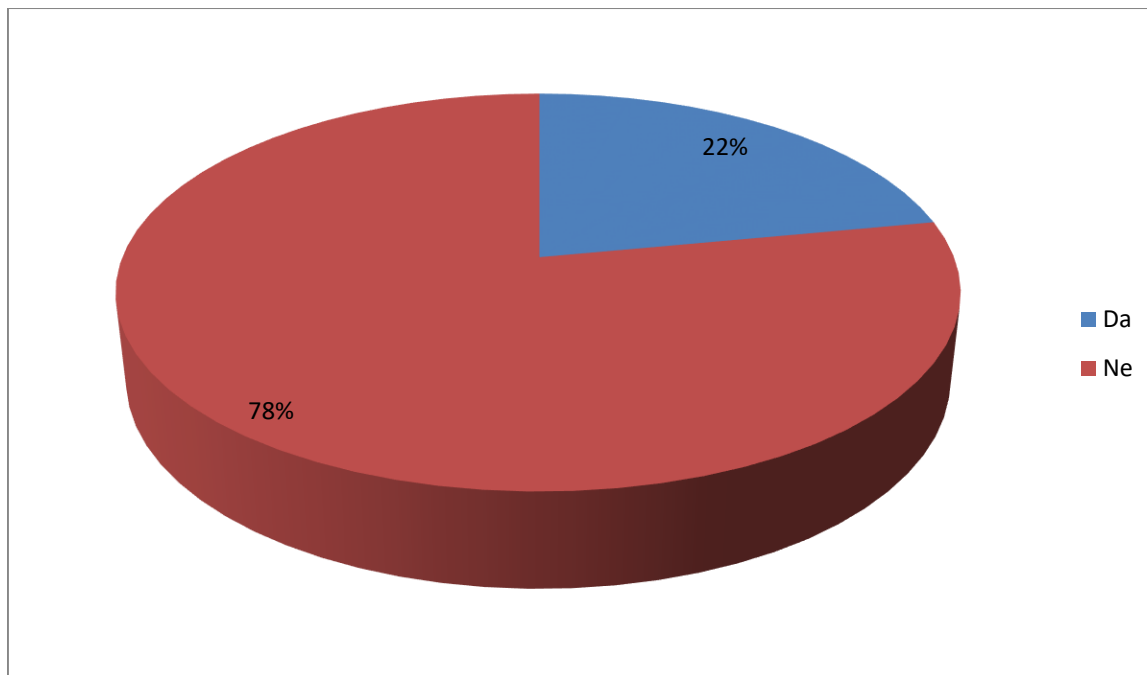

Tabela 10 prikazuje, koliko anketirancev, ki verjamejo v Murphyjev zakon, je hkrati vraževernih.

Možni odgovori	Število učencev
Da	17
Ne	60

Graf 10 prikazuje, koliko odstotkov tistih, ki verjamejo v Murphyjev zakon, je hkrati vraževernih.

Rezultati:

Le 23 % vseh anketiranih zase meni, da so vraževerni. Ta odstotek bi moral biti precej višji, saj so mnogi odgovorili, da niso vraževerni, pri naslednjem vprašanju pa so izbrali kar nekaj vraž, ki vanje verjamejo. Takih anketirancev je bilo kar 31. Če jih prištejemo k tistim, ki se imajo za vraževerne, je vraževernih anketirancev kar 41 % in ne le 23 %.

Od 77 učencev, ki so zapisali, da verjamejo v Murphyjev zakon, se ima za vraževerne le 17 učencev, kar je 22 %. Torej vraževerje in Murphyjev zakon nista nujno povezana. Kljub temu da so učenci obkrožili, da niso vraževerni, so nekateri pri naslednjem vprašanju ponovno izbrali številne vraže v katere verjamejo. Takih učencev je bilo še 17. Če torej vzamemo, da je vraževernih 34 učencev od 77 namesto 17 od 77, se odstotek zviša na 44 %. Kljub temu naše zadnje hipoteze nismo mogli potrditi. Naša zadnja hipoteza namreč pravi, da je vraževernih več kot polovica tistih, ki verjamejo v Murphyjev zakon. Hipoteza je ovržena.

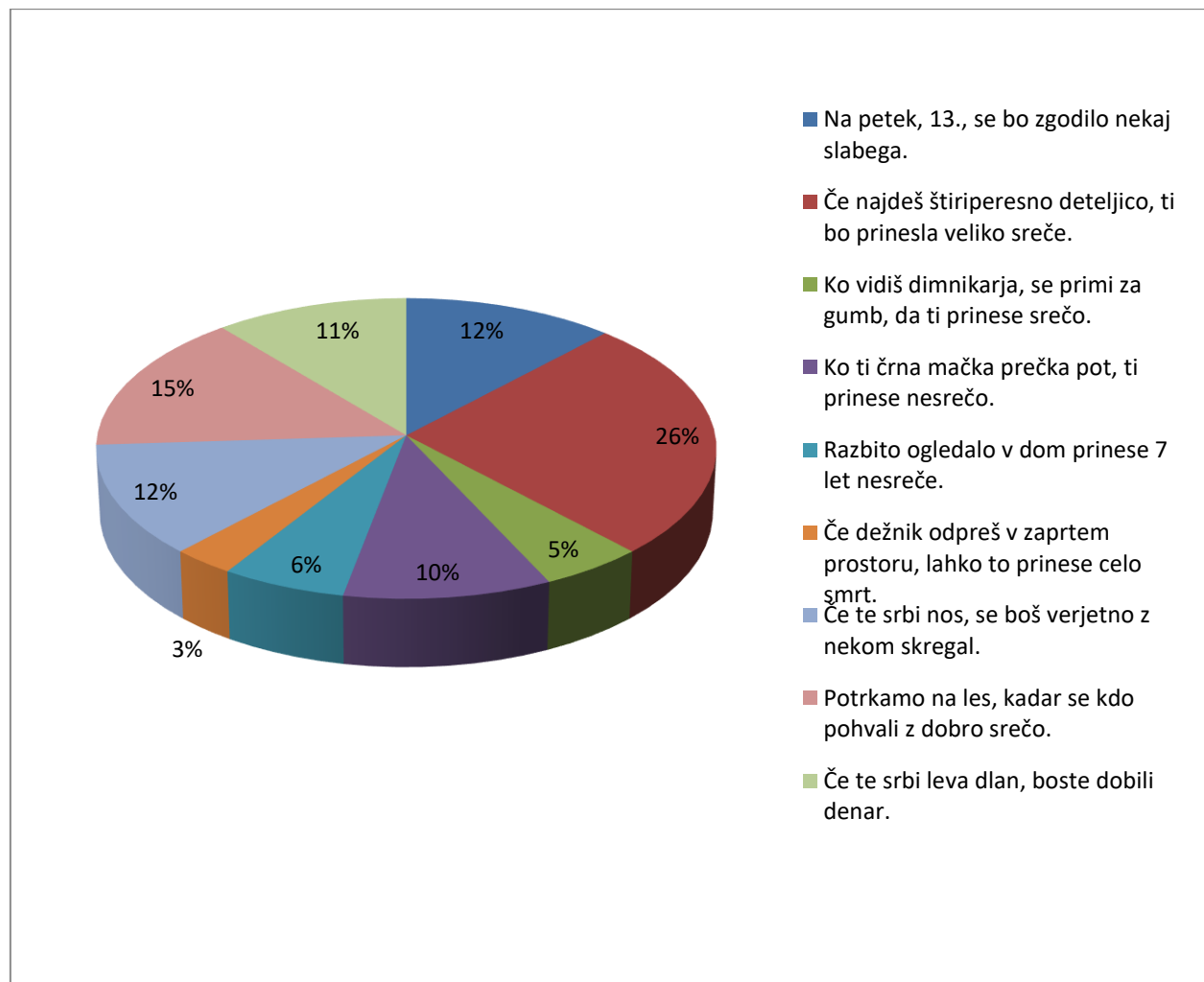
4.1.7 V katere vraže verjameš?

Pri tem vprašanju je bilo možnih več odgovorov. Odgovarjali pa bi naj le tisti, ki so vraževerni.

Tabela 11 prikazuje, v katere vraže anketiranci verjamejo.

Možni odgovori	Število odgovorov
Na petek, 13., se bo zgodilo nekaj slabega.	38
Če najdeš štiriperesno deteljico, ti bo prinesla veliko sreče.	84
Ko vidiš dimnikarja, se primi za gumb, da ti prinese srečo.	16
Ko ti črna mačka prečka pot, ti prinese nesrečo.	34
Razbito ogledalo v dom prinese 7 let nesreče.	20
Če dežnik odpreš v zaprtem prostoru, lahko to prinese celo smrt.	10
Če te srbi nos, se boš verjetno z nekom skregal.	39
Potrkamo na les, kadar se kdo pohvali z dobro srečo, da se le-ta ne spremeni v nesrečo.	50
Če te srbi leva dlan, boš dobil denar.	36
Drugo	1

Graf 11 prikazuje, kako pogosto je bil nek odgovor izbran v odstotkih.

Anketiranci so najpogosteje izbrali odgovor: »Če najdeš štiriperesno deteljico, ti bo prinesla veliko sreče.« Druga najpogostejša izbira je bila: »Potrkamo na les, kadar se kdo pohvali z dobro srečo, da se le-ta ne spremeni v nesrečo.« Tretji najpogosteje izbran odgovor je bil: »Če te srbi nos, se boš verjetno z nekom skregal.« Takoj za njim je bil odgovor, da se bo na petek, 13., zgodilo nekaj slabega. Sledita odgovora: »Če te srbi leva dlan, boš dobil denar.« in »Ko ti črna mačka prečka pot, ti prinese nesrečo.« Manj pogosto so učenci izbrali možnosti: »Razbito ogledalo v dom prinese 7 let nesreče.« in »Če dežnik odpreš v zaprtem prostoru, lahko to prinese celo smrt.« Odgovor »drugo« je bil izbran le 1x. Anketiranec pa je zapisal, da verjame, da hoja pod lestvijo prinaša nesrečo.

5. Diskusija

Ko smo se v začetku šolskega leta odločili za temo naše raziskovalne naloge, smo bili navdušeni, saj se nam je zdela naša ideja res odlična. Med raziskovanjem pa smo naleteli na nekaj težav. Prva težava je bila literatura. O Murphyjevem zakonu sicer obstaja nekaj knjig, a gre le za seznam vseh zakonov. Tako smo si večinoma pomagali z internetom. Naslednjič pa se je zataknilo pri vprašalniku. Kaj učence sploh vprašati o Murphyjevem zakonu? Kakšne hipoteze postaviti? A ker smo vsi trije trmasti, nismo hoteli odnehati in smo nalogo kljub vsem težavam dokončali.

Preden smo postavili hipoteze in oblikovali vprašanja, smo malo povprašali v našem razredu, če sošolci vedo, kaj je Murphyjev zakon. Večina jih ni bila prepričana. Tudi tisti, ki so trdili, da Murphyjev zakon poznajo, nam te besedne zveze nato niso znali razložiti. Zato smo sklepali, da je podobno tudi v ostalih razredih. Postavili smo naslednjo hipotezo: »Večina učencev predmetne stopnje ne ve, kaj je Murphyjev zakon.« Kar 62 % učencev predmetne stopnje res ne ve, kaj je Murphyjev zakon, in s tem je naša prva hipoteza potrjena.

Zdelo se nam je, da so dekleta bolj čustvena in sanjava, fantje pa bolj nagnjeni k realizmu. Zato smo sklepali, da so ravno dekleta tista, ki bolj verjamejo v Murphyjev zakon. Izkazalo se je, da je ravno obratno. V Murphyjev zakon verjame nekoliko več fantov kot deklet. Če upoštevamo dejstvo, da je bilo tudi med anketiranci manj deklet kot fantov (86 deklet in 94 fantov), je odstotek po spolu skoraj izenačen. Od 86 deklet jih 38 verjame v Murphyjev zakon (44 %) in od 94 fantov jih 42 verjame v Murphyjev zakon (45 %). A še vedno so fantje v rahli prednosti. Naša druga hipoteza se je tako izkazala za napačno in smo jo ovrgli.

Pri Murphyjevem zakonu gre za vsakodnevne situacije, na primer, da pri vožnji z avtom vedno naletiš na rdečo luč ali pa v trgovini stojiš v eni od vrst in se vse vrste premikajo hitreje kot tvoja. Sklepali smo, da so se s katero od teh situacij srečali že skoraj vsi. Tako je naša tretja hipoteza bila, da se je več kot 70 % anketirancem kateri od Murphyjevih zakonov že zgodil. Le 4 učenci so zapisali, da se jim nič od naštetega še ni zgodilo. Če prištejemo še 2 nesmiselna odgovora, ki sta se pojavila pod »drugo«, je kar 174 od 180 anketirancev že izkusilo katerega od Murphyjevih zakonov, kar je 97 %. Naša tretja hipoteza je s tem potrjena.

Glavni Murphyjev zakon se glasi: »Kar lahko gre narobe, bo narobe tudi šlo.« To se nam je zdela precej pesimistično naravnana trditev. Zato smo sklepali, da so učenci, ki v Murphyjev zakon verjamejo, večinoma pesimisti. Postavili smo naslednjo hipotezo: »Več kot polovica učencev, ki verjamejo v Murphyjev zakon, je pesimistov.« A rezultati ankete so pokazali drugačno sliko. Sicer je treba poudariti, da je tu šlo za lastno oceno. Torej obstaja možnost, da učenci sebe ne ocenjujejo realno, a kar 61 % tistih, ki verjamejo v Murphyjev zakon, zase menijo, da so realisti. S tem je naša četrta hipoteza ovržena.

Ker nas je glavni Murphyjev zakon »Kar gre lahko narobe, bo narobe tudi šlo« asociiral na številne vraže (npr. Če razbiješ ogledalo, imaš 7 let nesreče.), smo želeli ugotoviti, ali obstaja povezava med verovanjem v vraže in v Murphyjeve zakone. Postavili smo naslednjo hipotezo: »Več kot polovica učencev, ki verjamejo v Murphyjev zakon, je vraževernih.« Od 77 učencev, ki so zapisali, da verjamejo v Murphyjev zakon, se ima za vraževerne le 17 učencev, kar je 22 %. Torej vraževerje in Murphyjev zakon nista nujno povezana. Ponovno je treba poudariti, da je tu šlo za lastno oceno in so nekateri učenci sami sebe negirali. Obkrožili so, da niso vraževerni, pri naslednjem vprašanju pa so izbrali številne vraže, v katere verjamejo. Takih učencev je bilo še 17. Če torej vzamemo, da je vraževernih 34 učencev od 77 namesto 17 od 77, se odstotek zviša na 44 %. Kljub temu naše zadnje hipoteze nismo mogli potrditi. Zadnja hipoteza je tako ovržena.

6. Zaključek

V nalogi smo ugotovili, da večina učencev predmetne stopnje ne ve, kaj je Murphyjev zakon. Po tem, ko smo jim pojem razjasnili s kratko razlago, je manj kot polovica vseh anketirancev odgovorila, da v ta zakon verjame, med njimi pa je bilo nekoliko več fantov kot deklet. Večini učencev se je kateri od Murphyjevih zakonov že zgodil. Najpogosteje so omenili, da jim je kruh padel na namazano stran. Večina učencev zase meni, da so realisti ter da niso vraževerni. Tudi med tistimi, ki verjamejo v Murphyjev zakon, je slika enaka. Med vražami, v katere verjamejo, so najpogosteje izbrali tisto, da bodo imel srečo, če najdejo štiriperesno deteljico.

7. Priloga

ANKETNI VPRAŠALNIK

Pozdravljeni!

Smo učenci iz 8. b. Letos delamo raziskovalno nalogo z naslovom MURPHYJEV ZAKON. Prosimo, da nam pri tem pomagaš in rešiš spodnjo anketo.

SPOL : Ž M

RAZRED: 6. 7. 8. 9.

1. Ali veš, kaj je Murphyjev zakon?

- a) Da
- b) Ne

Če si obkrožil ne, si preberi spodnje besedilo:

Murphyjev zakon: Kar lahko gre narobe, bo narobe tudi šlo.

2. Ali verjameš v Murphyjev zakon?

- a) Da
- b) Ne

3. Ali se ti je kaj od naštetega že zgodilo? Obkroži, kaj.

- a) Kruh vedno pade na namazano stran.
- b) Če so ti čevlji v trgovini prav, so grdi.
- c) Če lahko gre kaj narobe, bo narobe tudi šlo.
- d) Ko pokažeš serviserju pokvarjen aparat, začne delovati brezhibno.
- e) Če se ti zdi tako dobro, da ne more biti res, verjetno zares ni.
- f) Vse gre narobe hkrati.

4. Ali zase meniš da si:

- a) Optimist (kdor vidi vse v življenju boljše, kot je).
- b) Pesimist (kdor vidi vse v življenju slabše, kot je).
- c) Realist (kdor vidi stvari v življenju takšne, kot so).

5. Ali si vraževeren (npr. verjameš, da razbito ogledalo prinese 7 let nesreče; če ženin vidi nevesto pred poroko, jima to prinese nesrečo, itd)?

- a) Da
- b) Ne

Če si obkrožil DA, odgovori še na naslednje vprašanje.

6. V katere vraže verjameš? (možnih je več odgovorov)

- a) Na petek, 13., se bo zgodilo nekaj slabega.
- b) Če najdeš štiriperesno deteljico, ti bo prinesla veliko sreče.
- c) Ko vidiš dimnikarja, se primi za gumb, da ti prinese srečo.
- d) Ko ti črna mačka prečka pot, ti prinese nesrečo.
- e) Razbito ogledalo v dom prinese 7 let nesreče.
- f) Če dežnik odpreš v zaprtem prostoru, lahko to prinese celo smrt.
- g) Če te srbi nos, se boš verjetno z nekom skregal.
- h) Potrkamo na les, kadar se kdo pohvali z dobro srečo, da se le-ta ne spremeni v nesrečo.
- i) Če te srbi leva dlan, boš dobil denar.
- f) Drugo: _____

8. Viri

8.1 Knjižni viri

1. Bloch, Arthur: Murphyjev zakon ter ostali razlogi, da stvari gredo narobe. Ljubljana: Karantanija, 1991
2. Bloch, Arthur: Celoten Murphyjev zakon: dokončna zbirka. Ljubljana: Fattori d.o.o., 1993
3. Ovsec, Damjan J.: Vraževerje sveta: o nastanku vraž, njihovem razvoju in pomenu. Ljubljana: Kmečki glas, 2001
4. Ščuka, Viljem: Šolar na poti do sebe. Radovljica: Didakta, 2007

8.2 Internetni viri

1. https://sl.wikipedia.org/wiki/Murphyjevi_zakoni (12. 10. 2021)
2. http://sabotin.ung.si/~arcon/fizikawww/gradivo/zanimivosti/2zakon_TDzan-murphy.pdf (12. 10. 2021)
3. https://en.wikipedia.org/wiki/Edward_A._Murphy_Jr. (30. 11. 2021)
4. <https://otroski.rtvsllo.si/infodrom/prispevek/4403> (22. 2. 2022)
5. <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201004574.pdf> (3. 3. 2022)
6. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/realist>

8.3 Viri slik

1. Slika na naslovnici: <https://www.sciencefocus.com/science/why-does-toast-often-land-butter-side-down/> (4. 11. 2021)
2. <http://positivepsychology.org.uk/optimism-pessimism-theory/> (3. 3. 2022)